

Rozhovor – Jean Jacques Dupas

1) Pán Dupas, ako by ste celkovo zhodnotili Klubovú výstavu v Chržíne?

KV KPP prebehla vo veľmi príjemnej atmosfére. Prispeli k nej samotní vystavovatelia správnu mierou súťaživosti a najmä evidentnou láskou k plemenám, ktorým sa venujú.

Moja osobná rada je zorganizovať v budúcnosti klubovú výstavu na ľahšie dostupnom mieste s väčším priestorom pre kruh.

2) Kol'kokrát ste posudzovali v Českej republike? Navštívili ste Českú republiku niekedy aj v roli vystavovateľa?

Myslím, že vaša výstava bola štvrtou alebo piatou, ktorú som mal možnosť posudzovať. Predtým, než som začal posudzovať, som ako vystavovateľ navštívil mnoho krajín a nechýbalo medzi nimi ani Československo.

3) Ako by ste zhodnotili kvalitu psov, ktoré ste posúdili v Chržíne?

Samozrejme na základe počtu prihlásených psov by sa nedal hodnotiť celkový stav chovu v českej republike, avšak rád sa vyjadrim ku psom, ktoré som posúdil. čo sa týka pyrenejských ovčiakov, mali nedostatky v type a navyše im chýbal pohyb typický pre toto plemeno. Pyrenejské mastiny ma milo prekvapili kvalitou, pričom najviac ma zaujala mladá fena (Altoaragón Barnaba, pozn. prekladateľa), ktorá sa stala víťazkou celej výstavy.

U plemen Pyrenejský horský pes vidím ten istý problém ako v mnohých krajinách, a to nedostatočný pyrenejský výraz, priliš rovný chrbát – absentujúca typická „construction montante“ nesprávny chvost. Niektorí jedinci ma však prijemne prekvapili svojim nepochybnnými kvalitami.

Ukázky správnej stavby hřbetu – „construction montante“

Estom du Comte de Foix

Štěně, 8 týdnů Copyright: Richard Capel

Ankara du Val de Montserrat

Emotion du Val de Montserrat

Rád by som upozornil na bojazlivosť, keďže PHP je predovšetkým ochrancom. Toto plemeno odprádavna strážilo stáda, voči ktorým nemôže vykazovať agresivitu, malo by však vedieť tvrdzo zasiahnuť proti škodcom a predátorom, avšak nesmie vykazovať známky agresivity voči ľuďom. Plemeno PHP je už v dnešnej dobe najmä rodinným psom, ktorý chráni majetok, miluje členov rodiny a domáce zvieratá.

4) Aké sú teda najčastejšie vady u PHP v súčasnosti?

Ako sa už čitatelia mohli dočítať pri mojej predošej odpovedi, v súčasnosti plemeno PHP vykazuje pomerne veľké množstvo vád, ktoré, bohužiaľ, nebývajú dostatočne penalizované na výstavách. Hlavným nedostatom, je nesprávne zauhlenie zadných končatín, čo spôsobuje nedostatky v pohybe. Taktiež musím poznamenať, že chybou, s ktorou sa stretávam sú i príliš malé oči, ktoré sú mylnie považované za jeden z prvkov správneho pyrenejského výrazu. Žiaľ, u PHP sa výtráca typické nesenie chvostu – arroundera. V minulosti bol správny chvost nevyhnutný pre zadanie známky výborná. Keby sme mali toto pravidlo uplatniť dnes, toľko výborných by sa na výstavách nezadávalo. Môj osobný názor je, že rozhodcovia špecialisti sa v posledných rokoch zamerali najmä na hlavu a výraz, zabudlo sa však na správnu kostru, telo, ...

Ukázky správného zaúhlení zadních končetín

Alta Colina Jumm Jumm

20

Farouk Soum du Prat D'Ourey

5) Pri posudzovaní v Chržíne mnohokrát zaznelo slovné spojenie „nesprávne ucho“. Mohli by ste nám objasniť, čo ste tým konkrétnie myslíte?

Správne ucho u plemena PHP je malé, trojuholníkového tvaru, nasadené v jednej líniu s okom, malo by byť umiestnené plocho na hlave, teda nemalo by vyčnievať. Typické ucho dotvára správny pyrenejský výraz. Samozrejme pokiaľ je PHP v strehu, dviha uši.

V Chržíne som mal možnosť vidieť u PHP uši, ktoré boli príliš veľké resp. príliš vysoko nasadené a tieto som označil v posudkoch ako nesprávne.

Ukázky správného nasazení ucha

Emotion du Val de Montserrat

Orouk du Rocher

Valmont du Royaume d'Ursita

6) Čo by ste odporučili začínajúcim chovateľom? Aký je Váš názor na príbuzenskú plemenitbu?

Každému začínajúcemu chovateľovi a novému majiteľovi PHP odporúčam, aby sa zúčastňoval na výstavách, kde možno predpokladať vysoký počet prihlásených psov, aby tak jednoducho dostať správny typ do svojej myse. Krásny veľký biely pes nie je vždy automaticky Pyrenejským horským psom. Chovatelia by mali mať taktiež záujem o historiu plemena a jeho pôvodné využitie. Chovatelia by sa nemali snažiť meniť plemeno pre komerčné účely. Pokiaľ sa chceme venovať kvalitnému chovu, musíme správne vyberať chovné páry a doslova sa pre chov obetovať. Pri výbere krycích psov musíme poznať okrem kvalít a predností aj vady, ktoré by mohli prenášať. Chovatelia by nemali kryť len so samcami, ktorých majú v chovateľskej stanici a mali by sa predovšetkým snažiť odstrániť nedostatky, ktoré majú vo svojom chove. V súčasnej modernej dobe už nie je také ľahké nájsť vhodného partnera pre naše feny ako tomu bolo v minulosti.

Pyrenejský horský pes je francúzskym plemenom, týmto vyzývam všetkých chovateľov, aby rešpektovali pôvodný typ a nemenili PHP na bieleho novofundlandského psa.

Čo sa týka príbuzenskej plemenitby, moja odpoveď znie áno, ale len za predpokladu, že bude slúžiť výlučne na to, aby boli chovatelia schopní s postupom času zachrániť správny typ PHP.

Nesmieme zabúdať ani na zdravotnú stránku v chove, v dnešnej dobe absolvujú chovní jedinci množstvo vyšetrení a v chove je množstvo ohraničení, treba však dbať aj na to, aby nezanikol pôvodný vzhlad plemena.

7) Čo sa zmenilo od doby, keď ste začali posudzovať? Súhlasíte s názorom, že rozhodcovia nie sú dostatočne prísní?

V súčasnosti sa na výstavách doslova rozdáva veľké množstvo výborných. Známka výborný znamená, že posudzovaný jedinec sa čo najviac približuje štandardu a pokiaľ je mu zadaný i titul CAC je takmer totožný so štandardom plemena.

Tým, že rozhodcovia zadávajú na výstavách iba výborné, vlastne plemenu škodia, keďže výsledky výstavy by mali slúžiť ako isté kritérium pre chovateľov.

8) Aký je Váš konkrétny vzťah k pyrenejským plemenám?

V minulosti som sa venoval najmä pyrenejským ovčiakom a počas obdobia, keď bol predsedom francúzskeho klubu pyrenejských plemien RACP p. Guy Mansencal, som zastával funkciu tajomníka (*jadnatele – poznámka prekladateľa*) klubu.

9) Čo by ste na záver rozhovoru odporučili členom KPP?

Je úplne jedno, aké plemeno chováte, vašou Bibliou by mal byť štandard plemena, ktorý by ste mali mať vždy na pamäti. Žiadny chovateľ nemá právo meniť plemeno a chovať pre účely obohatenia sa. Dabajte na to, aby bol váš chov kvalitný aj po zdravotnej stránke a nepodliehajte rôznym módnym trendom. Pamätajte na to, že chováme z lásky a väsne pre plemeno a práve táto väšeň by nám mala slúžiť ako inšpirácia.

Překlad: Mgr. Peter Kapusta